

Ajopoliklinikka Helsingin yliopistosairaaloissa: HUS-HYKS Ajopoli

Markku Sainio

Neurologian erikoislääkäri dosentti

Työterveyslaitos, ylilääkäri

Suomen liikennelääketieteen yhdistys, puheenjohtaja

Ajokyvyn arviointi erityisyksiköissä

- (Haagan neurologinen tutkimuskeskus – Neuro)
- Työterveyslaitos – kliiniset tutkimukset ammattikuljettajille (raide-, meriliikenne), paperikonsultaatio moniammattiliselle raadille
- Helsingin Uniklinikka/ Vitalmed tutkimuskeskus
- Suomen Ajokykyarvioinnit Oy
- HYKSin Oy (Helsinki University Hospital, International and private patient services)
<https://www.hyksin.com/palvelut/hoitopalvelut/liikennelaaketiede/ajokyvyn-laaketieteellinen-selvittaminen/>

Erityisyksiköt osana julkista terveydenhultoa:

- TYKS (Turku University Hospital)
- **HUS - HYKS (The Hospital District of Helsinki and Uusimaa incl. Helsinki University Hospital)**
- suunnitteilla KYS, TaYS, OYS (University Hospitals in Kuopio, Tampere and Oulu)

HOIDOT

- + Ajo-oikeuteen liittyvät lääkärintlausunnot
- + Ajokyvyn lääketieteellinen selvittäminen

HYKSin Oy (yksityissairaala)

LIKENNELÄÄKETIEDE

Tuotamme vaativia liikennelääketieteellistä ajoterveysarvioita ja lääketieteellistä monialaosamista edellyttäviä maantie,- raide,- merenkulku- ja ilmailuliikenteen arvioita. Selvitämme myös mahdollisten kuntoutustoimien tarvetta.

Toimimme myös potilas-lääkärisuhdetta tukevana riippumattomana tutkimuspaikkana kiistanalaisissa ajoarvioissa.

Ammattiliikenteen osalta olemme tarvittaessa yhteydessä myös arvioitavan henkilön työterveyshuoltoon ja työpaikkaan. Tarjoamme myös liikenne- tai muiden onnettomuuksien jälkeisen tukiterapian palveluita.

Käytössämme on mm. geriatrian, neurologian, ortopedian, psykiatrian, sisätautien ja silmätautien erikoislääkäreitä, liikenneterveyden arviointiin perehtyneitä neuropsykologeja sekä Helsingin yliopistollisen keskussairaalan laajat tutkimusmenetelmät. Toimimme yhteistyössä Helsingin yliopiston, Työterveyslaitoksen ja Ilmailulääketieteen keskuksen kanssa. Tutkimuksia voidaan suorittaa suoraan potilaslähtöisesti, lääkärin lähettämänä tai viranomaisohjauksen perusteella. Liikenneterveysarvioinnin kustannuksista vastaa joko arvioitava itse tai lähettävä taho. Jälkimmäisessä tapauksessa edellytetään lähetteen liitteenä maksusitoumusta.

Lue lisää liikennelääketieteen palveluistamme:

- [Ajo-oikeuteen liittyvät lääkärintlausunnot](#)
- [Ajokyvyn lääketieteellinen selvittäminen](#)

Vastuulääkäri

Liikennelääketieteen professori, silmätautien erikoislääkäri Timo Tervo toimii poliklinikan vastuulääkärinä apunaan lääkäreitä eri erikoisaloilta. Lisäksi käytettävissä on HYKS:n tutkimuslaitteisto, Aeromedical Centerin (AeMC) tutkimusvälineet ja psykologipalvelut. Erityistilanteissa voidaan järjestää vaativa autolla tehtävä ajokkyvarvio.

[Asiakaspalvelu ja ajanvaraus](#)

HUS-HYKS julkinen ajopoli

<http://www.hus.fi/ammattilaiselle/ajopoli/Sivut/default.aspx>

- Moniammatillinen tuki vaikeissa/vaativissa ajokiky-arvioissa (kuntalaskutus)
- Tavoite parantaa ajoarvioiden laatua, lisätä tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta, suojella elämää, ja välttää sairaalaan tai lääkäreihin onnettomuustilanteissa syntyviä korvausvaateita.
- Lääkärikunnan koulutus
 - Ajoraati moniammatillinen arviointi- ja koulutustilaisuus
- Toiminta ensisijassa virtuaalista: arviot, ratkaisusuositukset asiakirjojen perusteella
- Myös ammattikuljettajat (Työterveyslaitos yhteistyö)
- Viranomaisyhteistyö

HYKS Ajopoli: keille ei palvelua

- Itse maksaville
- Ajokorttitodistusta tarvitsevalle (hoitovastuutahon tehtävä)
- Työkykyarviota tarvitseville; työterveyshuollot/ Työterveyslaitos
- Yhden sairauden ajolupa-arvioita (vain vaikeimmat yhden sairauden tapaukset Ajopolille, muut hoidetaan omilla klinikoilla)
- Aikaisemmin tehty asianmukainen ajokykyarvio, johon lähetteen perusteella ei tule esiin mitään uutta, mitä moniammatillisuus voisi tarjota
 - Aik. käsitelty terveyskeskuksessa, työterveyshuollossa, yksityispuolella
 - Aik. käsitelty muussa moniammatillisessa liikennelääketieteen arviointikeskuksessa, mm. TYKS ajopolilla, HYKSin Oy:ssa, Työterveyslaitoksella

HUS - HYKS julkinen ajopoli

Ajoterveyden ja -kunnan ongelmat ovat taustariskinä noin puolessa kuolemaan johtaneista liikenneonnettomuuksista. Lääkäreiden toiminnan on usein todettu olleen puutteellista, mikä on saattanut vaikuttaa jopa sivullisten menehtymiseen liikenneonnettomuuksissa. **Lääkäreiden ajoterveyden arvioinnin osaamisen kehittämiseksi** ja **potilaiden lain- ja oikeudenmukaisen kohtelun varmistamiseksi** HYKS on päättänyt perustaa Ajoterveyden osaamiskeskuksen (Ajopolin).

Mikä on ajopolin tarkoitus? Tarkoitus on **edistää liikennelääketieteen tietämystä ja tutkimusta** sekä **kehittää ajoterveysarvioiden laatua ja oikeudenmukaisuutta** ja siten **organisaation palvelutasoa** tällä alueella.

Kuka arvioita tekee? Kullakin **erikoisalalla on omat ajoterveysasiantuntijansa**, jotka normaaleissa hoitotilanteissa toimivat **yksikön sisäisinä kouluttajina ja konsultaatiovastaavina**. Erikoisalaan liittyvien ajoterveysasioiden käytännöt, läheteiden käsittelyohjeet ja konsultaatiomenettelyt sovitaan paikallisesti.

Vaikeat tai moniammatilliset tapaukset/ajoterveyden kokonaisarviot käsitellään **Ajoraadissa**, jossa tapaukset esitellään sen asiantuntijoille. Raati laatii **ratkaisuehdotuksen sairauskertomukseen** ja **hoidosta vastaava yksikkö huolehtii mahdollisista jatkotutkimuksista, palautteiden, lausuntojen ja poliisille menevien ilmoitusten teosta**.

Sisäiset konsultaatiot ovat mahdollisia **erikoisalojen välillä hoidossa olevista potilaista**.

HYKS – lähete-palaute

- **Konsultaatiolähete Ajoterveyden osaamiskeskukseen**
 - **Maksullinen konsultaatiopalvelu** koskien ajokorttiluokkien (RI, RII) ajolupaa ja ajoterveysvaatimusten täyttymisen arviointia.
 - Hinta riippuu käsittelyyn ja lausunnon laatimiseen vaadittavasta ajasta ja laajuudesta.
- **Ajokyvyn arviointi**
 - **Lähetteen** perusteella voidaan jo joutua pyytämään lisätutkimuksia.
 - **Vaativimmat tapaukset** käsitellään useamman lääketieteen erikoisalan ja asiantuntijan (esim. liikenneopettaja, neuropsykologi) muodostamassa **raadissa**.
 - Pääsääntöisesti kysymyksessä on **virtuaalipoliklinikka**, jossa asian käsittely perustuu lähetteen tietoihin ja lähettävän tahon toteuttamiin tutkimuksiin.
- **Kirjallinen vastaus** laaditaan lähettäjälle ja kirjataan HUS sairauskertomukseen. Keskus voi arvioida muidenkin kuin maantieliikenteen kuljettajia ja ohjaajia eri lääketieteen erikoisalojen näkökulmasta.
- Tällä hetkellä osoitteena: **Ajopoli, HYKS silmäklinikka os 4/etusakirurginen yksikkö PL 220, 00029 HUS**, josta lähetteet ohjataan eri erikoisaloille

Erikoisala / -osaaminen	Asiantuntija	Sähköposti
Silmätaudit	Timo Tervo	timo.tervo@hus.fi
	Jukka Moilanen	jukka.moilanen@hus.fi
	Juho Wedenoja	juho.wedenoja@hus.fi
Neurologia	Aarne Ylinen	aarne.ylinen@hus.fi
	Tero Karjalainen	tero.karjalainen@hus.fi
	Markku Sainio	markku.sainio@ttl.fi
	Mikael Ojala	mikaelojala@welho.com
Ortopedia	Eero Hirvensalo	eero.hirvensalo@hus.fi
Psykiatria	Risto Vataja	risto.vataja@hus.fi
Uni	Christer Hublin	christer.hublin@ttl.fi
Kardiologia	Hannu Parikka	hannu.parikka@hus.fi
Endokrinologia		
Keuhkosairaudet	Adel Bachour	adel.bachour@hus.fi
Geriatría		
Kliininen neurofysiologia	Jussi Toppila	jussi.p.toppila@hus.fi
Neuropsykologia	Taina Nybo	taina.nybo@hus.fi
Ilmailu / Rautatiet	Jari Latvala	jari.latvala@ttl.fi
Meri	Päivi Miilunpalo	paivi.miilunpalo@ttl.fi

HYKS ajoterveyden osaamiskeskus: tutkimus- ja kehitystyö

- Liikennelääketieteen alan tutkimustyö yhteistyössä Helsingin yliopiston, muiden korkeakoulujen, valtiovallan tai siihen rinnastettavien tahojen kanssa
- Tutkimus&kehittäminen ja koulutus, :
 - perus- ja jatkokoulutus eri erikoisalojen lääkäreille
 - muiden liikenneturvallisuuustyötä tekevien viranomaisten koulutus-, kehittämis- ja tutkimustyön tukeminen (esim. Trafi, poliisi).

Kiitos!

ttl.fi

*@tyoterveys
@fioh*

tyoterveyslaitos

tyoterveys

Tyoterveyslaitos

markku.sainio@ttl.fi

